

## DVTK. kutatócsoport évvégi beszámolója.

A kutatócsoportunk az év elején januári és februári hónapban feltárta a Várhegyi barlang felső víztároló rendszerét, amely 130 méter mélységben helyezkedik el.

Ennek a vázlatát az első félévi jelentésben már felküldtem. A tavaszi hónapokban átépítettük az István-lápai aknabarlang bejáratát, amelyet már 1958-ban egyszer elvégeztünk. Azóta az átépítés elpusztult, mert az aknabarlang további feltárását más fontosabb munkák miatt abbahagytuk, pl. a Szinvaforrás kutatása, Bükkszentkereszt az Oroszkuti víznyelő kutatása a község vízellátásának elméletével, majd a Diósgyőri melegvíz kutatása a Szent György és Boldogasszony forrás feltárása a több és melegebb víz megszerzése miatt és a Várhegyi barlang továbbfejlesztéséért.

Ugyancsak a tavaszi hónapokban két aknabarlangot tártunk fel, ami még a további feltárássra vár, ezek a Bányahegy-északi oldalán vannak a csemete kert alsó és felső szakaszán. Ezeket több mint 30 méter mélységig tártuk fel. A feldolgozásuk a felmérés és leírás az 1965. évre tolodik el.

A Dorongosi víznyelő barlangot is 20 méter mélységig kitermeltük és kiépítettük, a nyári nagy esőzés idelyén a vízbetörés igen komoly rombolást végzett az alsó szakaszon, amely miatt az őszi hónapokban az alsó szakaszt is komoly építéssel kellett ellátni, hogy megvédjük a további rombolástól.

A Dorongos és környéke kutatását egy újabb Bükkszentkereszt-i vízellátás elmélete teszi szükségessé.

A Bükkhegység karszt vidékét és környékén fekvő települések és miskolc város rohamos fejlődése szükségessé teszi, hogy a Bükk barlangjait nem csak az idegenforgalom szempontjából fontosak, hanem az aktív karsztvíz járatainak feltárása az ivóvíz ellátás megsegítése is igen komoly feladatunk, ezzel városunk fejlesztésében kívánunk segíteni.

A táborozásunk alatt az Istvánlápai munkahelyünket bontottuk tovább és építettük ezen a munkahelyen. A táborozás alatt munkánkat siker koronázta, mert a 13-ik méterben elfogyott a záró üledék és szálban álló kőzetben megnyílt az akna amelyet az első nap 70 méter mélységig, majd 150 m-ig és december 13-án 220 m. mélységig jutottunk le.

Itt megtaláltuk a karsztvíz szintet ahol két egymásmellett lévő vízszintes járatot találtunk, egymás felett helyezkednek el, a felső jelenleg is teljesen száraz, a padlózata üledéke összeropedezve. A járat amelyet csarnoknak nevezhetünk a méretei miatt, mert szélessége 10-15 méter, magassága 15-30 méterig terjed. Hosszúsága még teljesen ismeretlen.

Miután a kutató aknákkal délkelet északnyugati irányba haladva narántolva csatlakoztunk ebbe a nagy időszakos karsztvíz járatokba, ennek a csarnoknak a becsatlakozás pontjától keleti irányba eső szakaszából mindössze kb. 100 métert tudtunk bejárni.

Az idő rövidsége miatt csak egészen felületesen volt módunk áttekin-  
tési eszközölni.

Ezen a szakaszon a padlózatból a főiránnyal délnyugat északkelet irány-  
nyal megegyezően eddig négy, lefelé haladó függő és lejt aknát ta-

láltunk. Mivel ennek a főjáratnak a törés vonalával megegyeznek a lefelé haladó lejt aknák, abból arra következtetünk, hogy ez a csarnoknak nevezett inaktív járat egy felső emeleti szakasza egy nagyobb barlang rendszernek a föltételezéseink szerint a még alsóbb szinten a jelenben is egy aktív barlang járatnak kell lenni, amit majd a további kutatás alatt elvégzett vizsgálatokkal kell majd igazolni.

A kutató akna beszögelési pontjától délnyugatra igen hosszú ismeretlen járatnak kell lenni, ami több kilométert fog jelenteni. A hangvizsgálatokból erre következtetünk.

Az eddig bejárt szakaszban igen szép képződményeket és oszlopokat találtunk.

Az oldalfalak simára korrodáltak és mindenütt fekete foltok borítják amelyből elpusztult gombatelepekre következtetünk. A fekete mezőben több nagyobb világos gombamezőt ismertünk fel. Ennek a pontos megállapítását és egyéb más vizsgálatoknak elvégzését a barlangi biológusokra fogjuk bízni. *Az aktív gomba telepeket világos zöld színnel.*

Ettől a csarnoktól másfél méterrel mélyebben de vele párhuzamosan egy kisebb méretű folyosót találtunk, melynek méretei két- három méter szélességgel, és 8-10 méter magassággal rendelkezik amely sáros és vizes, jelenleg is aktív szivárgás található benne.

Itt is találunk a falakon a beszivárgásból származó szép kéregképződményeket. Ezt a folyosót szintén nem volt időnk végig bejárni az idő rövidsége miatt.

Az a meglátásunk, hogy végre egy nagyobb barlang rendszerbe jutottunk le, amellyel elértük a karsztvíz szintet és az irányból az István barlang hátsó szakaszaira vonatkoztatunk.

Ennek a barlang rendszernek a további feltárását az időjárás megenyhülésével csak több napos leszállással és belső táborozással oldható meg.

A lejárati szakaszban a 150 métertől a 200 méter mélységig a kőzet anyaga megváltozik sötét szürkére és a fő törés vonal amellyen a lejárati szakasz kialakult a 150 m-től több ágra oszlik, amely párhuzamosan megy egymás mellett és ennek következtében a lejutó víz úgy az eróziója, mint a korrozója több ágra megoszlott ugyanakkor a kőzet összetétele is a kémiai vonalon megváltozott és ebből igen szűk erősen csipkés járatok alakultak ki. Erősen csipkés elszűkült járatok amelyek a test átmérőjét is helynként igen szűkösén érték el.

Ezek a járatok erősen tekervényesek "S" alakúak, és igen nehéz a rajtuk való átcsuszás.

Jelenlegi állapota ezeknek a folyosóknak olyan adottságokkal rendelkezik, hogy semminemű felszerelést átvinni a járatoknak a kibővítése előtt nem lehet. Ennek következtében a terveinket úgy építettük fel, hogy a lejárati aknának az átbővítésére is több napos leszállásokat fogunk végranajtani, hogy mielőbb a nagy csarnokban az ugyan csak több napos belső táborozással a további feltárást elvégezhessük.

Ennek a rendszernek a felmérése már a 70 méter mélységig elvan végezve és ennek további folytatását a februári hónapban fogjuk megkezdeni. Ezt megfogja előzni a lejárati szakasznak a kibővítése.

A felmérések úgy ezen a munkahelyen, mint a többi munkahelyeken is folyamatban vannak, amit a Nehézipari Műszaki Egyetem Ásványtanszékének hallgatói Fodor Béla III. éves hallgató vezetésével vállalták.

Jelenleg a fél éves vizsgákra való készüléssel kissé hátrányba szo-

rultak. Az értékes és nehéz munkájukért ezen az uton keresztül is meleg szeretettel mondunk nékik hálás köszönete.

A munkahelyeink szapaleográfiai lapjainak elkészítése az Ők felmérésének elvégzése után elkészülnek és társulatunknak azt soronkívül megfogjuk küldeni. A kért határidőre más körülmények is közre játszottak pl. én egészségi állapotom megromlása is. Az október november és decemberi hónapban az idegállapotom oly annyira megromlott egy idegösszeomlás következtében, hogy a jelen időszakban is csak külső munkát tudok vállalni. Ebből az állapotomból igen nehezen tudok csak kilábalni, de remélem hogy a visszatérő tavasz az egészségemet is visszafogja hozni.

sajnos az adminisztrációs munka terén nincs segítségem és minden munkát egyedül kell elvégezniem.

Igen szeretnék egy komoly segítséget kapni a további feltárásokhoz és a munkaterületeink feldolgozásához.

A kutató csoportunk 1964. évben 59 turanappal 3608 munkaórát teljesített. Ebből a legkiemelkedőbb teljesítményt a következő tagjaink érték el.

Balázs	András	668	munkaóra
Gyenge	Lajos	651	"
Géra	Miklós	385	"
Visnyovszky	István	283	"
Hajdu	Gyula	250	"
Kovács	János h. vez.	162	"

Az Istvánlápai munkahelyünk feltárását a 70 m-től a 220 m-ig Kovács János kutatásvezető helyettes vezette. E nehéz és igen veszélyes feladatért amelyet vállalt és elvégzett ezen az uton mondunk meleg szeretettel köszönetet és két társának ugyancsak meleg szeretettel mondunk köszönetet a Balázs Andrásnak és Géra Miklósnak, mert ez a munka teljesítménye igen komoly feladat volt, komoly életveszéllyel és erős kitartással kellett párosuljon az egymást megbecsüléssel, hogy ezt a nehéz utat végig tudták járni.

Ugyancsak köszönetet mondunk felmérőinknek és kérjük a további segítségüket a közös munkánk végleges eredményének megszerzéséhez. Ezen az uton kívánunk meleg szeretettel köszönetet mondani a Lenin Kohászati Művek Igazgatóságának, hogy úgy az elmúlt években, mint 1964 esztendőben munkáink eredményes elvégzéséhez a lehető legmesszebbmenő műszaki támogatást megadta nekünk. Kérjük, hogy a jövőben is a lehetőségekhez mérten sziveskedjenek csoportunk munkájának a célkitűzéseire szükséges támogatást megadni mert kutatócsoportunk nem az egyéni passziók és élvezetek kielégítésére törekszik, hanem életének és testi épségének veszélyeztetésével városunk idegenforgalmának és vízellátásának megsegítése érdekében dolgozik.

Igérjük, hogy csoportunknak nyújtott segítséggel városunk fejlesztéséért még több és jobb munkát végzünk el.

A társulatunk vezetőségét és a társulat csoportjait és annak tagjait nagyon kérjük, ha megkésve is a fentiekben felsorolt indokok miatt, fogadják meleg szeretettel boldog újévi kívánságainkat, és munkájukhoz sok szerencsét és eredményekben gazdag, boldog újesztendőt kívánunk.

Miskolc. 1965. jan. 11.

a DVTK. Herman Ottó  
csoport

*Gyenge Lajos*  
Gyenge Lajos  
h. vez.